

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi kan give vores børn og unge mere mental styrke, så de er bedre rustet til at møde de udfordringer, som livet bringer.

(Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraterne)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Familier og Sundhed)

Tak til Nivi Olsen fra Demokraterne for at sætte fokus på et af de vigtigste problemer i vores samfund. Rapporten om unges mentale sundhed viser alt det, vi godt ved: at der er for meget alkoholmisbrug og for meget omsorgssvigt og for mange selvmord. Der er med andre ord meget, vi skal have mindre af.

Omsorgssvigt, vold og forældre der ikke er nærværende, bidrager til at nedbryde børns mentale styrke. Det er glædeligt, at den nyeste befolkningsundersøgelse viser en positiv tendens: forekomsten af vold, overgreb og alkohol i hjemmene falder. Den tendens skal vi fastholde. Naalakkersuisut har en målsætning om, at alle de børn der bliver født i år, skal vokse op uden at blive udsat for overgreb. Et af midlerne er ”Klinik Killiliisa”, som åbnede for nylig. Her kan mennesker få behandling for deres seksuelt krænkende adfærd, så risikoen for nye overgreb bliver mindre.

Rapporten om børn og unges mentale sundhed viser heldigvis også, hvad vi skal have mere af: gode og trygge rammer i hjemmet, nærværende forældre og sunde fællesskaber. Kort sagt: alle de ting der opbygger børns mentale styrke og velvære.

Børn og unges mentale styrke og velvære har de med fra deres hjem og opvækst. Det er ikke kun hjemmet, men hele lokalsamfundet som har betydning for børns opvækst. Forældrene er selvfølgelig vigtige, men onkler, tanter, bedsteforældre, kammerater, pædagoger, lærere, håndboldtrænere og mange andre er også med til at præge og udvikle børn til hele, sunde og glade mennesker. Familierelationer er helt afgørende for følelsen af at høre til et sted. Rapporten om mental sundhed finder en stærk sammenhæng mellem at have gode relationer til familien og at have en god mental sundhed.

Naalakkersuisut er i gang med at skabe rammer og vilkår for en bedre opvækst for børn og unge. Til efteråret lancerer Naalakkersuisut handlingsplaner, der skal nedbringe antallet af anbringelser uden for hjemmet, omfanget af selvmord, forekomsten af vold i nære relationer samt forbedre Grønlands efterlevelse af FN's Konvention om Barnets Rettigheder..

Naalakkersuisut vil her fremhæve et par ting: Folkesundhedsprogrammet Inuuneritta III danner rammen for, at børn får en tryk opvækst. Programmet bygger på partnerskaber og lokale styrker. Et eksempel på dette er Qeqqata-modellen, som bygger på lokalt samarbejde med forældre, børn og fagfolk. Sunde fællesskaber som for eksempel at dyrke sport sammen med andre jævnaldrende er noget af det, vi skal have mere af. Det er også vigtigt at understrege, at forældre skal melde deres børn til fritidsaktiviteter og hjælpe dem med at komme afsted. Vi er nødt til at opmuntre vores børn til at komme afsted og dyrke idræt sammen med andre. Det er der, de udvikler sig sammen og hver for sig. Vi vil gerne se, børn lykkes med de ting, de sætter sig for. Idræt er en mulighed for at øve sig og blive god til noget, man synes er sjovt. Når det sker, stiger ens selvtillid og mentale styrke helt af sig selv.

Rapporten om mental sundhed peger også på, at det er godt for sindet at være ude i naturen. Derfor skal vi skabe rammerne for, at flere børn kan dyrke idræt med deres kammerater, og for at flere børn kan komme ud i naturen både sammen med deres familie og som del af deres fritidsaktiviteter.

Ét er at forebygge mistrivsel, noget andet er at samle børn og unge op, som har behov for hjælp i svære perioder. Rådgivningstelefonen "Tusaannga" giver mulighed for at snakke med en om det, der er svært. "Tusaannga" har netop udvidet åbningstiderne og skærpet markedsføringen til børn og unge. Endnu er "Tusaannga" ikke åbent alle døgnets timer, som ellers er ønskeligt, men det er realistisk at arbejde på, at dette lader sig gøre. Herved kan der også tilbydes samtale, hjælp og rådgivning i de nattetimer, der kan være de allersværeste.

Jeg er glad for at have fået muligheden for at fortælle om de mange gode tiltag, der er på dette område. Jeg ser frem til en god debat om, hvordan vi kan skabe rammerne for, at børn bliver glade og hele mennesker, der ser lyst på fremtiden.